

+
Összeírás

18
bened - eye

Sor sz.	Járás neve	Teljes népesség		Fráporadás	
		1881	1891	frán han	per centben
1.	Makó	30063	32725	2662	8.8
2.	Körpányi járás	17575	20883	3308	19
3.	Nagylaki "	20019	24146	4127	20.5
4.	Báttonyos "	23202	29719	6517	28
5.	Kovácshegyi "	18152	23136	4984	27
	Megyei összesen	109011	130609	21598	19.81

A fentebbiekből kitűnik, hogy a vármegye területén ma 21801 ház, 130609 lélek, ebből 65595 férfi és 65014 nő. - A vármegye népessége tehát a lefolyt tíz év alatt 21598 lélekkel fráporodott, is megfelel 19.81%-nak, mely frámardány a magyar nyelvű korona területén a legnagyobb fráporadást tünteti elő. -

Az újonkorás a vármegye területén március 1-én 117115 honapokban ejtetett meg.

Talján elnökök gyamán működtek a Kovácshegyi járásban Herway Kálmán főszolgabíró, a Báttonyos és nagylaki járásban Kristóffy József megyei főjegyző, a Körpányi és Makóvárosi sorozó járásban P. Meskő Sándor kir. tanácsos alispán. -

Az újonkorás frabályozásán négyhajtasát semminemű körülmény nem akad, az eredmény a Báttonyos járás kivételével általában jónak mondható. -

Május hó első felében terjedtek át Pékes vármegye területéről megyénkbe, a munkás mozgalom első frálai.

Az első mozgalom a Kovácshegyi járásban munkás gyűlések tartása iránt beadott kérelmekben, s munkás körök alapítása iránti frándéklán nyitvánult. Egy ily munkásgyűlés engedélyezve is lett Apárrán a főszolgabíró által, mely május

ho

10 en mintegy 400 munkás jelenlétében használati ellenőrzés és fegyveres erő kíséretében mellett meg is tartasot. -

A gyűlésen semmiféle aggasztó jelenség nem merült fel. Ugyanazon időben morgalmak észleltek meg Merőkovácsház és Ref. Kovácsház községeken, de ezek is nélkülöztek minden kamolyabbi jelleggel. -

Mindazonáltal az illetékes főszolgabíró megfelelő intézkedéseket nyert a morgalom további terjedésének minden fővényes eszközzel leendő megakadályozására. -

A használati körbetűzés a Kovácsházi járásban kelte eredményekkel végződött, amennyiben ezen járás területén, - jötteket némi ingerültség ott is volt mindig észlelhető, - aggasztóbb körülmények főbbé nem fordultak elő.

A Kovácsházi járástól a morgalom hírdetése átterjedt a Bátorfai járás területére, először Dombegyházán, majd később fővényesen hol Hevermesen, hol Terenyán, végül pedig Bátorfán merülve fel, hol az ismeretes fővényes eredményekkel végződött. -

Mindenek előtt meg kell jegyezni, hogy a Bátorfán június hó 21 en véres rendezésre vezetett morgalom kiütését a legkisebb előzetek sem látszottak megelőzni, jötteket úgy a vármegye kormányai, mint a járási hatóságok által a morgalom előjelének és tünetének kinyilvánítására és észlelése tárgyában a legszélesebb körű előzetes rendőrszabályok léptettek életbe és hajtották végre. A Bátorfai járásban a munkás morgalom első tünete M. Dombegyház községben jelentkezett, midőn Erős János vezetésével főbbé, mexei munkás a községi jegyző előtt különközi sorsuk javítását célzó kérvényekkel lépett fel. -

Ezen körülmény a főszolgabíró nyomon

lee

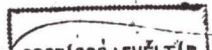
lejelentésén s évi május hó 21-én 4362 sz. alatt
 Kelt rendelettel aronmal utasítottam, hogy azon
 felelősség tudatában, mely ilyenmő magyalmak
 kifejlődése miatt a hársági köreget terheli, -
 az értelet magyalmat megszakítás nélkül a leg
 éberebb figyelemmel kísérje, s igyekezze, udaharm,
 hogy, lapintatos és erélyes körreműködés mellett
 a legkisebb ravargás is elkerültesse. Utasítta-
 tot, továbbá a főszolgabíró, hogy járása terü-
 letén minden gyűlékezést tiltson be, s intézked-
 jék, miszerint szükség esetén megfelelő karha-
 talom álljon rendelkezésére.

Tölthet az illetékes főszolgabíró körvesten ezek
 után, elkerült távirati jelentése szerint a Pomberg-
 hári magyalom alig figyelemre méltónak jelleme-
 ztet, mégis tekintettel arra, hogy ilyen magyalom
 már a kaudishári járásban Apácán, is felme-
 rült, az esherőségét elkerülése, magának, a mag-
 yalom fejlődésének ellenőrzése és megakadályozása,
 valamint a beküethető nyári munka idő alatt
 a megzavarható körremű biróságára véget felelebb
 körü elöretes intézkedések életbe léptetésére, hata-
 rozta el magát, a vármegye kormányára.

Nevezetesen folyó évi május hó 21-én - tehát
 a beküethető napon - 4410 szám alatt kelt távirat-
 ban a feutebbi indokok alapján megkerestet
 a kemesvári Fik. főmő hadtest-parancsnok-
 ság, miszerint aronmal kijelöltem s egyuttal
 keltőleg utasítam fiveshedjék, azon katonai
 parancsnokságot, melyhez szükség esetén akár
 az alispán, akár főszolgabírónak távirati uton
 katonai karhatalom miatt sikerrel fordulhat-
 nak. Egyuttal meglették jelölés a hadtest-
 parancsnokságnak azon allamások, melyekhez
 a kirendeletű katonaság verénylendő lesz.

Egyidejűleg rdéret főmő táviratban a fegedi
 csendőrkerületi parancsnokság is megkerestet,

hogy

hogy a kemény és nagyon leírtság sűrűlten
fejtartása is az észlelt morogalmak elfojtása
szempontjából, a kaatonyai, kovácsári, apácai
és kevermesi csudór ürsök létszámának kétszeres
főre leendő emelése iránt már azidő fereni inté-
kedjék -

Ugyancsak fejtartó időket napon és szám alatt
a kovácsári és kaatonyai főszolgabiráknak in-
tézet rendelkezéssel utasították, nevezet főszolga-
bírák, hogy hetenként legalább egyszer járásuk
öfzes körsegeit és nagyobb gazdaságait, utarrák-
léc, egy részről a morogalom észlelése, más részről
az ürsök kipuhosolása véget. -

Meghagyatot ugyanerem rendelkezéssel a fő-
szolgabírának, hogy első feladatuknak tekín-
tsék a munkásokat kellő lapinsákkal megnyug-
tatni, s ekképen reüves foglalkozásukhoz visszax-
terelni, a tehetetlenkedőket pedig sikertelen felhívá-
sán nyomban letartóztatni.

Hírlónos suly let fejtartu, míg erem rendelkezéssel
arra is, hogy az ürsök és bujrogások kipuhos-
toltáspanak, ennek megtörésintéssel nyomban le-
tartóztatásnak is a megfelelő rendőri elönyomoxat
usán a kir. bíróságoknak átadásnak.

Ezen kellő lapinsáttal és körültekintéssel eszköz-
leüő eljárás megfelelő végrehajtása céljából egyide-
jüleg a körsegi elöljáróságok kitanítására iránt
is intézkedés teüetett.

Intézkedve lön továbbá, hogy a munkások körs-
körükben forgó ürsök nyemtatványok hatadék-
látanul laeredessenek, s ennek leírósítása céljá-
ból a gyanus egyéneknél hátkutatások tartas-
sának. -

Meghagyatot továbbá a főszolgabírának,
hogy a csudórseg igénybeüétele mellet járásuk
területén minden körsegeben és nagyobb gazdaság
ban hetenként legalább kétszer ürsjárásokat tart-

Stanak

Isauak, a munkások maguktartásának megfigye-
lése végett s ennek eredményét az örszerező részéről
esetről esetre frámunkérjék. -

Éren rendelkezősek figyará és pontos végrehajr-
sa a két érdekelt fősolgabíró személyes felelőssége
alól helyetteses, usarításuán, egyustal, az illetők,
hoggy minderek, életbeléptetéséről 3 nap alatt jelen-
sést segyenek.

A feuteblichben, udrolt rendelkezősek folyó évi
május hó 21' en 4410 frám alatt kielt jelenléssel
másolatban, a nagyméltóságú m. kir. keelügyminis-
teriumnak is felterjesztettek, a nyert paparsalato
alapján, megjegyertetvén egyustersmin, az is, hoggy
az illeti morgalom a fővárosból idejuttasott
magyar és sós nyelvi nyomtatványok által stit-
tatik, s ennek megakadályozása céljából ezen
nyomtatványok a fővárosban elkorraudól valónak,
s postai frállításuk is keeliterudó lenne.

Nem mulasztjuk el megjegyertni, hoggy a megye
kormányca, a hadtest parancsnokság részéről a feuteb-
lich megkeresésünkre, a legelőrékeuvel eljárás sa-
parralata, amennyiben két fraxad katonaság Szeged-
ben rögtön rendelkezőre kecsajlatott és kecsreulétébe
helyettesett.

A szegedi körületi csudörparancsnoksághoz inéret
ásvárakban foglaltak aronban nevet parancsnokság
ásvára frerint frölzatalati okokból nem seljerttett,
amennyiben a megjelölt s többek közt a kecsomjai
csudör állomásnak kiert megeröntése is csak ké-
sőbbben két csudörrel orhözöltetett és így a Basso-
nyán június hó 21' en udroltanul kiert kecsreulés
ezen örsöt miután, öfröven 8- an voltak csakneem
a kecsreulés kecsreulésében, taláta.

Visszatérve a fősolgabírákhoz, inéret s feuteblichben ismertetés kecsreulésre, hangszilyorunul
kecs, hoggy az abban foglalt rendelkezősek kecsreulés
ösmertés froutósággal végrehajrtatik.

A katonyai főszolgabíró még az adót határidő
elkelté előtt jelentette, hogy a rendelet járása te-
rületén életheleptete. Nevezetesen a községek és
nagyobb gazdaságok leulazásait azonnal megkez-
dette, a csendőrségi eljárásoknak a községekben
és gazdaságokban hirtelenként késszeri körtelkedését
melyre különös súly lett fektetve, s melynek eredmé-
nyétől a moxyalom csendes lefolyása volt remél-
hető. Kezelve, frával a 4410/891 számú rende-
let határozataimokat nyomában fogva adósították. -

Emlék tulajdonitható, hogy az M. Pambegyalá-
xián írtelt moxyalom azonnal teljesén megkezdte,
s azóta sem jelentkezett, emelk tulajdonitható so-
váblá, az is, hogy Törvény községbe jutott elő ki-
állvány nyomában elkobortatott, mely kiállványt
folyó évi június hó 1. én 4821. szám alatt terjese-
tet fel a belügyminiszeriumhoz, oly kérelemmel,
hogy annak sajtó és postai frállítás nyján leendő
számbé terjedése ellen intézkedni méltoszságra.

A felsebbi rendelkezések végrehajtásának tulaj-
donitható számbé, hogy Kezermes községben Te-
mesváry Gyula erpész segéd nevelés köpirások
terjesztésén tetten, erve lebarortatott, a nálla
számbé köpirások elkobortattak, s nevezet a meg-
jelölt rendőri elányamozat megejtése után a
katonyai kir. járaskiróságának átadott. -

Ezen körülmény a f. évi június hó 4. én 4870. sz.
alatt kelt felterjesztésben lett a nagyméltóságú m.
kir. belügyminiszeriumnak feljelentve. Tolyó évi
június hó 9. én e tárgyban az ottban nyjalt felter-
jesztés megféselőre erve a megye kormányza ma-
gyát hivataza jelentván ezen felterjesztésben azon
körülményt, hogy Temesváry Gyula erpész segéd-
nek a katonyai kir. kiróság kezébe törseint
átadása eredményre nem vezetett, mert a fő-
szolgabíró megkeresése a kiróság részéről nyjra
utasított, jöllehet nevezet erpész segéd által

ser

berjósztet röpiratok az államfő, vallás és háza-
dalom elleni állásfoglalásra vonatkozóan. Nem
múlástotta el ebbeli jelentésében a megyei kormány
az iratoknak fellejlesztése és a nagyméltóságú
in. kir. igazságügy. ministerium körbenjárásá-
nak kikérése, mellet megjegyzem, azt is, hogy ha
a rendőrhatalom eljáras a bíróság által nem
sámogattatik, a lejáróztatás is csakhamar pra-
leodon becsúsztatás eseteinek látása könnyűen ko-
maly követhetményeket vonhat maga után, a mely
Báttonyban, hol a bíróság részéről a rögláni pra-
leodon becsúsztatás észközöltetett, fényleg láe is
következett. -

A fentebbiekben ismertetett és már többször idézt
rendeletkezés, végrehajtásának tulajdoni haso-
nékül az is, hogy a katonyai járásban észlelt
azonban komolyabb jelleggel egy esetben sem
ülött meg a bíró, és az első felteken teljesen meg-
szünni látszott.

Ennek igazolására hivatkozhatom az illetékes
főszolgabíró J. évi június hó 7. én 1973 szám alatt
kelt, további J. évi június hó 14. én 2140 szám
alatt kelt jelentésére, melyek szerint a járás te-
rületén teljes nyugalom uralkodott, és egyáltalán-
ra, ak nem volt. -

Mindazonáltal a főszolgabíró mindkét esetben
a fentebbi HH10/891 szám alatt kelt, rendelkezésben
foglalt további eljárás folytatására utasítta-
tot. -

Egy körülmények közt, és különös tekintettel
arra, hogy az egész járás területén a nyugalom
teljesen megszűnni látszott, nem érezhető magán
a megyei kormányra hivatva a praeventia intéz-
kedéseket még jobban frigoritani, esetleg káro-
nai hatáskörrel a községekben előre elhelyez-
ni, és exáttal - a köze és nyugalom közepe
a lakosságot a katonaság elriáltásolása, és

elöl

Ételmezése által terhelt. -

Annál kevésbbé érezhette erre indíttatva magát
ment, azon rendelkezés, hogy a csendőrszolgálatok a
körzésekben és gárdaságokban, a marzalom ter-
jedésének megakadályozása céljából hetenként
kétszer körtekedtek, a felesebb jelzet lapasza-
latok által elégségesnek látszott kivonyulni,
mit legjobban igazolt azon körülmény, hogy
a kecskeret jelenléte szerint a kecskanyai járás
területén nyáki marzalom egyetlen-egy körzék-
ben sem fordult elő. -

Es ily nyugodt, semmi aggodalmat nem kelte-
helyzetben ült ki Bottonya körzékben, éppen
a járás felehelén, hol eddig semminemű elájer
nem tapasztaltatott, a rendülés.

Magyaról a rendülésről, annak okairól és le-
folyásáról a következők szerint írták elő:

Az elvult hó 21 ikén vasárnap napon regge-
li 4 órakor Bottonyán a piac téren minden est-
lett előrmény nélkül, a munkások csoportosulni
kezdettek, kivonyos Pakurán Mitru kecskanyai
lakos az egybegyűlt csoportok a mezőgazdasá-
gi munkások házteléseire vonatkozó irgató
beszédet tartott, mikéntben a városi kértos ora-
ment és nevezet Pakuránt letartóztatta. Erre
a munkások támege az e körzékben a város hára-
hoz érkezett főszolgabírótól erőlyesen háztelére
a letartóztatott szabadon hátsájtatását. Tehin-
teitől azon körülményre, hogy a városi támege
folyton növekedett, a hatóságok rendelkezésére
pedig a város háraan egybegyűlve csupán 5 csend-
őrs állat, a szolgálatot főszolgabíró súlyosab-
b körzékmenyek megelőzésére szempontjából tanács-
sálatnak, vélte Pakuránt szabadon ereszteti. Igaz-
nyuan, hogy a városi támege erre kétsé meg-
csillapult, azonban újra pörörülve, kiabálással
sejtesítésel köröt megtámadták, a város háraan

együtt

együtt levő hasóságot, kráveteluin töltik, hogy
adja ki a kormánynak azon határozatát a
melyben a robot, dízsma is, uszora elvan töröl-
ve, sőt a robot is dízsma alatt, a cukorira
földök után frokásos frolgalmányokat illetve
természetben járulékokat. Midőn felvilágosít-
tatták, hogy ilyen kormányrendelet mincson, köve-
szelék a hasóságtól hogy hatadéktalanul egy
kérvényt fereheszenek, a ministerhez, intése, mely-
ben a munkás nép ezen kívánságának kifeje-
zését adjanak.

Itt meg kell jegyezni, hogy nemcsak Batthyán,
hanem az Alldó (és részének) minden községében
a munkás nép hározt azon lealhicetlem, van elter-
jedve, hogy a király is a minister az ő kívánsá-
gaikat teljesíti, csak a frolgabirák ellenzik, minél
fogva az igazság első sorban a főszrofgabirák
fremélye ellen van irányorva.

Alialatt a városban is erik lefolytat, a Lárungó
nép már a kérvény megírásánál sem volt lecsilla-
pitható, a városban kapuján leirantot is a folyosó-
ig hatolt elére, hol is seggyeres csendör által
kették feltartóztatva, itt azonban mindinkább
rakaueróslankodni kezdettek, egy közölköz kottal
az egyik csendör seggyerére üsöt is kezét megfogta,
egy másik csendört fremen ütöttek, mire a csend-
örök tetleges leantalmazás folyván saját szabá-
lyaik alapján türellek, kettő a Lárungók körül
Kémesh József is Osuber István aronnal halare
ragyotak öfve, a harmadik Hidi Mihály ki fin-
tén meglövését fudásnak indult, azonban sebei-
ben még az nap débusán meghalt, a negyedik
Czéja Andráis fején rapot lüvés is azóta fin-
tén elhalátozott. A csendörök J. Lävess kették,
aronban a kámpu sérültek frama, még eddig
kirtosan nem ösmerekes. Azon Lárudók, kité a
csendörök lüvései folyván meghaltak, kiverel

nélkül

nélkül rose hirtelen, álló munkakerülő Csarongyi lakosok voltak.

A megparlást lávák után a csendörök a renditőket, a városbírákól kiűzték, a kapitányt bezárták, de a dühöngő nép ekkor sem arlott félrelépésen. Mindazon a délelőtti órákban folytak, délután 2 óra körül, a renditők nagyobbrészt a városbíróságnak a városbíróságra elmentek, melyek a főszolgabíró, főtisztviselő, jegyző, bíró, esküdtségi tagok, de már csak azon okból sem hagyták el, mivel az egyetlen fegyveres erő a csendőrség is volt csoporthozva —

A csarongyi tömeg délután 4 óra tájban főleg az asszonyok által felirgatva, újból meglamadra a városbírákat, a keutlevő hatóságai fremélyeket fidal-makkal, fenyegetésekkel illette, a városbíróságot minden ábrán bezárták, magát a városbírákat felgyűjtésével fenyegette, sőt délután 5 órakor midőn az Aradi vonattal karonaszág nem érkezett, a csarongyi tömeg vérszeműt kapott és a városbíróságot is ajtaját kezdte el döngölni, sionnal a városbírákban keutlevő hatóságai fremélyek felgyűjtésével már-már váltogossá vált az állat, hogy a főszolgabíró részéről még a d. e. órákban sürgetőleg tört karonaszág csupán este 1/2 8 órakor érkezett a helyszínre, mindazonáltal a renditők tömeg még a karonaszág megérkezése után is laimáztak és csak akkor oplit fél, midőn a csarongyok körülről a legmaka csabak letartóztatva lettek. ekkor aronban minden elesendősült, a lakosság nyugodan ment és a vizsgálat kérdését vehette.

A helyszínen megjelent alispán által még a csarongyok este inderkedés körülről, hogy a gyorsvonattal megérkezett csendörök felelősekre felontva egész éjjel kereszül a város utrain cirkealjantak; saadabba hogy a karonaszág részéről a fenyegetés körhelyek, u. m. városbíróságot, főtisztviselőt

és

és járásbírói lak, adóhivatal és posta, örisapa-
tok által, községi főispánból megválasztva
sarraspék. -

Én örökös sarraspék, hogy a kiváló igazságot még
az éjjel lelatolassanak. -

Ekképen a rendteljesen helyreállván, a további
eljárás a kir. községi adókat át, és a község
és időseim nyugalomban és községi ügyben van.

A felsebbiekben eladottak kapcsán hangulataim
munkáim, miszerint hasonló meglepetésektől a
közösség minden előnévelés mellett is igen nehéz,
nem akarja magát, mert a helyi községi
szakszolgálatok, valamint a városi adókat
azt igazolja, hogy Batsányin nem egy előre
tervezésű, kezelet és rendülési fajult magga-
lomból volt, hanem kezdetben egy piaci ele-
melektől, öfővezetőt felváltva, hanem is
jelentéktelen, mindazonáltal a munkások köve-
teléseinek felsőbb helyem támogatásáról aláta-
nosan elterjedt, alhir való hiedelmű által fana-
tizált, sármeg igazgatók, mely sármeg
a csendőrség kevés létszáma által, vérszemét kap-
va, s közbizalmat véletlen események által, feligat-
va, később, kifolyókat magatartása által, egy
vérszemét okozta lett?

Igazolja ezt azon körülmény is, hogy a városi
veszélyes sármeg, eszérekkel ellátva nem volt,
egy-két sármeg csak, azokat kezében, s legna-
gyobb, része, kézzel hajigált.

Jóllehet, pedig a felmerült eset után, közvetlen
újabb maggalom, a vármegy egyetlen egy poulja-
ról sem jelentetett, jóllehet, sármeg a megye egész
területén, az időseim teljes rend, és nyugalom
uralkodott, s ma is uralkodik, mindazonáltal
azon körülményre való tekintettel, hogy Batsányin
is a maggalom a legesélyesebb előjel nélkül
járó ki, hasonló esete, elkerülése, s a legelő

aratósi idő alatt felmerülhető mozgalmak gyors
és biztos elnyomása, általában a körreud irdo-
keintek leirtosítása céljából a felesebbi rendel-
kerészek érveinyben tartása mellett, jóllehet a kör-
ségi nem kérelmeztek, a megye kormányja
még frigoriell intézkedések folyamata vételeire
hatalozta el magát.

Neueretesen, Naudishonára is Apdarára egy-
egy fázad katonaságnak kivonulása iránt rö-
gön intézkedés lételett; az illetékes hadtest pa-
raucsnokság pedig megkerestett, hogy Nagyfalak
és Makórá füzintén egy-egy fázad katonaságot
rendeljen ki, mely füzintén megsörsimvén, a feyye
res pró a járási katonaságok rendelkezésére leocsáj
latott. -

Hasonlóképen megkerestetett a körületi csendő-
paraucsnokság az egyes csendőrs állomások meg-
sörsimése végett, mely paraucsnokság ezuttal füzin-
tén aronnal intézkedett. -

A vármegye kormányja füzert papamatali foly-
lán aronban, tekintettel a leköveskeri ketős ünny-
re és aratósi időszakra még ennél is jonak lássa
kaváble menni az intézkedések frigoriellásában.

Neueretesen füző évi június hó 24. én 6100 frám
alatt ketős valamennyi járási füzinkhöz is elől-
járóságok inéret körrendeletében a mozgalmu
kaváble terjedésének megakadályozása, esetleges
ravargások megelőzése és hikerülés végett min-
den körségben a legprelessebb körü rendőri intéz-
kerések folyamatosítását rendelte el. -

A körségi előljáráóságoknak különösen megha-
gyasot, miszerint a munkás nap hangulatát
állandóan a legelőrebb figyelemmel leiserjítik,
a legkisebb irgasottság és gyamus jelek észlelése
eseten a kaváblei intézkedések megtelele végett
rögön a füzölgabiróhoz forduljanak. -

Előbeli eljárásuk gyors és sikeres leirtosításra

céljából

előjáról sajnáltni intézkedésig valamennyi község kötelezetet, hogy a rendelet vételénél egy a községében állandóan tartózkodó laikus közbéni felállításáról aronmal gondoskodjanak.

A főpolgármestert utasítaták, hogy a csendőrség igazgatásának mellett községeikben, és a nagyobb gazdaságokban állandó eljárásokat rendezzenek le. -

Ezen eljárások megfelelően leosztva folytató kötelezetni fognak a jelentéseiket a főpolgármestereknek napról-napra megadni kötelezetek.

Valamennyi községben ráörök állandóan megjelöltek a legszigorúbb ellenőrzés alá helyezetet. -

A pálinkás kádék, korcsmák, a legkisebb gyarmat jelek, és telerés esetén rögt. lezáratni rendeltettek. Ezen különösen a kettőzeteket kétfős rümpen főfegyverrel fardítottak. -

Az aratói munka megkezdésére, amikor is rendeltetéseket leginkább várások, az öfres járati és községi eljárások állandó liuvasalás foglalat alá kötelezetek.

Ezenben különösen utasítva lettek az öfres községek, hogy a munkaadók és munkások közötti nézetkülönös vitás kérdések elintézésénél a legfőbb utasításban, a legkisebb, rendeltetés nélküli esetin aronban, a legerélyesebben járjanak el. -

Minden moxzanáról sajnálni jelentés letetig az alispánok.

Azon súlyos felelősségnél fognak, mely ily moxzanatnak kifejtésénél, az eljáró községeket terhel, hisztetve értesítve magát a megye kormányra, hogy jelen rendeletének figyelmi és lelkiismeretes végrehajtását az öfres járati és községi községek legfőbb arósaik felelőssége alá helyezte. -

Mindexen intézkedések a Nagyméltóságú m. kir.
Belügyminiszeriumnak feljeltettek s e ről is-
revelés tárgyát nem képezték. -

A felsebbi intézkedésekhez hozzáfránisua még
azt, hogy Hunyvárosán, Merőhegyesen és Sajfén-
szán a nyári munkaidőre ideiglenes rendör állo-
mások szerveztettek, hogy Brassovján ezidőfre-
riut két század, Málván, Nagylaton, Koudásházán
és Apoczan egy-egy század, tehát a vármegye
területén összesen hat század hadonosság van elhe-
lyezve, mely fegyveres erő a munkálatok teljes lefo-
lyásáig illetőleg az aratási munka befejeztéig
fog készenlétben tartatni: a vármegye kormányza-
tának fránisua szerint remélni meri, hogy egyeb-
től kivételével intézkedések elhelyeztetése melloktheto,
a fremély és nagyon biztosság s általában a
közvetlen Ebanád vármegye területén sértetlenül fen-
tartható lesz. -

Amak meggyezés mellett, hogy a vármegye kor-
mánya a munkás munkálatok további lefolyását
hásonló éber figyelemmel fogja kíséreni, s minden
pittauságban késő lesz törvényes hatalmát a köz-
vetlen érdekekben egyen súlyával talála vetni:
a felsebbiekben előterjesztett összes intézkedéseit
szömonámul véretni láeri. -